

Kursplan

Fakulteten för samhällsvetenskap

Institutionen för pedagogik och lärande

1FL025 UVK-kurs: Vetenskapsteori och forskningsmetodik, 7,5
högskolepoäng

Generell education: Theory of Science and research methodology,
7.5 credits

Huvudområde

Utbildningsvetenskap

Ämnesgrupp

Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1F

Fastställande

Fastställd av Fakulteten för samhällsvetenskap 2014-05-21

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2014

Förkunskaper

Kursen har följande förkunskapskrav:

- 1FL001 Förskolan - barns första skola
- 1FL002 Lek, lärande och omsorg i förskolan
- 1FL003 VFU i förskolan - period I
- 1FL007 VFU i förskolan - period II
- 1FL011 Läroplansteori och didaktik i förskolan

eller motsvarande.

Mål

Efter avslutad kurs skall den studerande kunna:

- redogöra för relevanta vetenskapsteoretiska huvudinriktningar
- kritiskt granska och kritiskt resonera om sambandet mellan kunskapsintresse, forskningsfråga, metod, analys, resultat och slutsatser i ett vetenskapligt arbete
- analysera kvantitativa och kvalitativa datamaterial med utgångspunkt i ett specifikt teoretiskt perspektiv
- utifrån barnperspektiv och barns perspektiv problematisera forskning där förskolebarn är objekt för forskning samt problematisera forskning med förskolebarn som subjekt/deltagare
- självständigt planera ett vetenskapligt arbete och kunna motivera genomförda val samt värdera planen utifrån forskningsetiska principer
- tillämpa systematisk litteratursökning
- föra resonemang om utvärdering och kvalitetsarbete i förskolan i relation till

relevant forskning

Innehåll

I kursen ges en introduktion till det kommande självständiga arbetet/examensarbetet. Syftet är att den studerande ska förvärva kunskap om forskningsprocesser samt färdigheter i att producera en text av vetenskaplig karaktär med en genomtänkt disposition. Inledningsvis ges en översikt över vetenskapliga traditioner och vetenskapsteoretiska frågeställningar, med särskild betoning på vetenskapliga argument och resonemangsprinciper. Andra kunskapsområden som belyses är teoriens roll i forskningsprocessen, olika principer för användning av såväl kvantitativa som kvalitativa data, samt forskningsetiska frågeställningar. Att bedriva forskning med och om barn diskuteras ur både barnperspektiv och barns perspektiv. Vidare behandlas utvärdering samt utvecklingsarbete i förskolan i relation till forskning. Avslutningsvis utarbetar den studerande en forskningsplan som förberedelse för det kommande examensarbetet.

Professionsbas och professionell progression

I kursen betonas vetenskap och forskning som en betydelsefull del i pedagogisk verksamhet. Det vetenskapliga förhållningssättet betonas i kursen som en grundläggande kompetens för yrkesutövningen och ses även som en grundläggande kompetens vid utvärdering och kvalitetsarbete. Den studerande ska ges beredskap för att kritiskt kunna pröva/förhålla sig till litteratur och forskning.

Vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig progression

Kursen introducerar vetenskapsteori för studier inom högre utbildning och för professionellt yrkesutövande. Vidare tränas den studerande att välja relevanta forskningsmetoder vid utarbetande av forskningsplan. I samband med skriftliga redovisningar tränas att sakligt och korrekt kunna använda vetenskapliga källor samt att använda ett formellt språk. I kursen ingår också att kritiskt och konstruktivt granska och samtala om texter. I kursen fokuseras särskilt mötet mellan profession och vetenskap.

Undervisningsformer

Undervisningen sker genom föreläsningar, seminarier, laborationer och gruppuppgifter.

Undervisningsformerna stödjer utvecklandet av en professionell kommunikativ förmåga där den studerande genom beskrivningar, framställningar, analyser och kritiska frågor ges beredskap att hantera kursinnehållet i relation till förskolans verksamhet.

Eventuella merkostnader i samband med uppgifter eller dylikt bekostas av den enskilde studerande.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Examination sker genom redovisningar, muntlig tentamen av vetenskapsteoretiska begrepp samt en skriftlig hemtentamen där den studerande skriver en forskningsplan för det kommande självständiga arbetet/examensarbetet.

Oavsett examinationsform är det den enskilde studerandes prestationer som bedöms och betygsätts. För betyget godkänd ska kursens mål vara uppnådda.

Omtentamen erbjuds inom sex veckor efter ordinarie tentamenstillfälle (inom ramen för ordinarie terminstid).

Kursvärdering

Efter kursen genomförs en kursvärdering som sammanställs skriftligt och återkopplas till det studenter som gått kursen. Sammanställningen redovisas för aktuella institutionsorgan och för berört programråd samt arkiveras av kursansvarig institution.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Kurslitteratur

Obligatorisk litteratur

Allwood, Carl Martin & Erikson, Martin G (2010). *Grundläggande vetenskapsteori för psykologi och andra beteendevetenskaper*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur, (180 s). ISBN 978-91-44-04798-0.

Christensen, Pia & James, Allison (red.) (2008). *Research with children: perspectives and practices*. 2. ed. London: Routledge, (295 s, tilldelat kapitel). ISBN 978-0-415-41683-2.

Denscombe, Martyn (2009). *Forskningshandboken: för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur, (250 s av 445 s). ISBN 978-91-44-05004-1.

Dimenäs, Jörgen (red) (2007). *Lära till lärare: att utveckla läraryrket - vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig metodik*. 1. uppl. Stockholm: Liber, (valda delar av 261 s). ISBN 978-91-47-08421-0.

Hermerén, Göran (2011). *God forskningssed*. Stockholm: Vetenskapsrådet. Vetenskapsrådets rapportserie, 1651-7350 ; 2011:1. (129 s). ISBN 978-91-7307-189-5.

Tillgänglig på Internet: www.cm.se/webbshop_vr/pdf/2011_01.pdf

Lantz, Björn (2011). *Den statistiska undersökningen: grundläggande metodik och typiska problem*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur, (182 s). ISBN 978-91-44-07273-9.

Linnér, Bengt & Lundin Åkesson, Katarina (2011). *Examensarbetet på lärarutbildningen: en kollektiv process*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur, (96 s). ISBN 978-91-44-07508-2.

Metodkapitel ur avhandlingar tillkommer.

Referenslitteratur

Vetenskapsteori

Hansson, Bengt (2011). *Skapa vetande: vetenskapsteori från grunden*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur, (230 s). ISBN 978-91-44-07095-7.

Sohlberg, Peter & Sohlberg, Britt-Marie (2009). *Kunskapens former: vetenskapsteori och forskningsmetod*. 2., [kompletterade och utvidgade] uppl. Malmö: Liber, (269 s). ISBN 9789147089543.

Forskningsmetod

Bryman, Alan (2011). *Samhällsvetenskapliga metoder*. 2., [rev.] uppl. Malmö: Liber, (690 s). ISBN 978-91-47-09068-6.

Denscombe, Martyn (2004). *Forskningens grundregler: samhällsforskarens handbok i tio punkter*. Lund: Studentlitteratur, (265 s). ISBN 91-44-04234-5.

Statistik

Byström, Jan & Byström, Jonas (2011). *Grundkurs i statistik*. 7., rev. utg. Stockholm: Natur & kultur, (369 s). ISBN 978-91-27-12236-9.

Rapportskrivande

Backman, Jarl (2008). *Rapporter och uppsatser. 2.*, uppdaterade [och utök.]. uppl. Lund: Studentlitteratur, (223 s). ISBN 9789144048260.

Rienecker, Lotte & Stray Jørgensen, Peter (2008). *Att skriva en bra uppsats. 2.*, [rev. och uppdaterade] uppl. Malmö: Liber,(416 s) ISBN 9789147087679.